

دائرة مخصوصه

در سعادتده باب عالی جوارنده

محل اداره :

مشرط القیم

اخطار :

مسکونه موافق آثار جدیده مع المنوینه
قبول او انور

درج ایدیه بن آثار اعاده او انور

دیر، فلسفه، علوم، حقوق، ادبیات و سیاسیات و باطلاحه کرم سیاسی و کرم اجتماعی و مدنی احوال و شئونه اسلامیه و بحث ایدر و هفتده بر نشر از انور.

آبونه بدلی

سنه لکی

التي آیلنی

ممالک عثمانیه ایچون	۸۰	۴۰۰	غروش
روسیه	»	۳۰۵	روبله
سائر ممالک اجنبیه	»	۱۷	فرانق

صاحب و مؤسسلری :

ابوالعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب

تاریخ تأسیسی

۱۰ تموز ۳۲۴

در سعادتده. نسخه سی ۵۰ پاره در

قیرله دن مقوا بورو ایله کوندریلیر سه سنوی

۲۰ غروش فضله آلنیر

عدد : ۹۱

۲۴ جمادی الاول ۳۲۸ پنجشنبه ۲۰ مایس ۳۲۶

دردنجی جلد

اولام که حق سبحانه و تعالی حضرت تری « الالعة الله على الظالمين »
 بویورمش، ظالمه لعنت او قومش در. فقط ظالمه ظلم، محض نصفت
 وعدالت در. ظالمه مرحمت خلق عالمه ظلم وعداوت در. ظالمه مرحمت
 دکیل، سیاست لازم در. خلق جهان آتش ظلمیدن سوزان اولان
 ظالمک چراغ وجودی سونمک کرکدر. عزیز ذوانتقام اولان مالک
 الملك والمکوت حضرت تری زده ظالم وارسه هان وجود ذنب آلودینی
 خریطه عالمدن حک ایلله بوتون ائم واقوامی ظلم وعدوانک سریعاً
 جلب ودعوت ایده جکی عقوبات الهیه دن مصون بویورسون.

عدوجانی و دشمن بی امانی اولسدرده حقارنده دائماً معامله جلیله
 ابراز بویورمش و درگاه احدیته خیر دعا عرض ایلله مش اولان حبیب
 اکرم و ادیب اعظم افندیز کیی بزم ده «قل لعدای یقولوا الی هی احسن»
 تبلیغ بلینی وجه ایلله دوست، دشمن هر کس حقنده حسن معامله
 ایتمه من آداب اسلامیه من اقتضاسندن ایکن شایان عبرت دکیلیمدر که
 جهر ایلله قول قیچندن خوشلانمایان ربمزتعالی حضرت تری ظالم حقنده
 مظلومک تعظم حال ویا بد دعا ایتمه سینه مساع ویرمشدر: لایحب الله
 الجهر بالسوء من القول الا من ظلم!

حقیقه مؤمن و مسلم اولان کیمسه ناصل ظلم ایده بیلیر که نفسندن
 بویوک دشمن بیلیمز. نیته کیم بر حدیث شریفده «اعدی عدوک نفسک
 الی بین جنیک» بویورولمش، نفسیه مقاتله و مجاهده ایلله مأمور
 و مکلف اولمش در. فی الواقع هیچ بر انسان یوق در که کندیخی خطا
 وزئندن تبرئه و تزکیه ایتسین؛ مکر که ارحم الراحمین اولان حضرت
 اللهک عصمتله مفطور و متحلی بویورمش اولدینی انبیای عظام
 علیهم الصلوة والسلام حضراتندن بولونسون.

اوت! نفس ایلله اجتهاد افضل جهاد در. حتی پیغمبر من هر نه وقت بر غزوه
 جلیله دن عودت بویورورلر سه «رجعنا من الجهاد الا صغر الی الجهاد
 الا کبر» بویورورلر ایش.

اجتهادده کی شدتک درجه سنی آ کلامی که نوری سماوات وارضی
 دولدوران الله ذوالکمالک شهود وجه جمالندن غیریسی کندیسی اغنا
 ایتمین نبی الانبیا افندیزک حضور الهیده طول قیامدن قدم سعادتلی
 شیشرمش. حتی جناب الله حبیب اکرمک او مرتبه لرده نفس نفیس
 هایونلرینی تعاب بویورماسنی لایق کورمه یرک «طه ما نزلنا علیک القرآن
 لتشی» آیت کریمه سنی انزال ایلله ذات سنیله رینه ابدال التفات بیورمشدر.
 افندیزک وجه مشروح اوزره واقع اولان شدت اجتهادلرندن ام
 المؤمنین حضرت عائشه صدیقه رضی الله عنها وعن ایها حضرت تریله
 رقت کلوب «یا رسول الله! نیچون بوقدر تکلف اختیار بویورورسن؟»
 دیه واقع اولان سؤال لطیفه پیغمبریمز افندیز «افلا کون عبداً
 شکوراً» دیه جواب ویرمشدر: اللهم صل وسلم علیه واحشرنا معه
 ولدی.

— جام! حضرت محمد علیه صلوات الصمد افندیز حضرت تری
 «ماکانه محمد ابا احد من رجالکم...» فحوای کریمی اوزره نبوت

اولله ظن ایدرم که عصرلرجه نوافل ادا ایلمکدن دها نوابدر.
 بیلیمز میسکز حضرت عمر تابعیندن ابو قلابه «بجه سنی
 اولاد و عیالک ایچون نفقه تدارکیلله مشغول کورمک بویله مسجد
 گوشه لرنده معتکف کورمکدن دها خیرلیدر.» دیمش

دوشونملی که ابو قلابه نهایت اوج بش کشیدن عبارت عائله سینه
 ییه جک بوله جقدی. عبده ایسه اوج یوز ملیونلق برعائله نک حیاتی
 ایچون چالیشمق مجبوریتنده ایدی!

ایشته بوکون بر جمال الدینی، بر محمد عبده سی یوق! جهان اسلام
 حقیقه بیسکس، جداً غریب. بز بوکی اکابر امتی رحمتله، حرمتله
 آ کمالی یز که کریدن کلنلر آره مزده بریاد جمیل براقه بیلیمک امیدندن
 محروم قاله رق مجاهده دن واز کچمسنلر.

اوج بش سینه اول بر فرنگ بکا دیمش ایدی که:

«ارباب فن وصنعتک قیمتی تقدیر ایده میورسکز، معذورسکز؛
 لکن ارباب سعی و خدمتی تقدیر ایتیمورسکز! ایشته بوقباحثکز عفو
 اولماز...» فاعتبروا یا اولی الابصار.

محمد عاکف

تخلقوا باخلاق الله

مقاله من ایچون عنوان اتخاذا ایتدی کمز شو حدیث شریف ایلله
 ثابتدر که معرفتخانه الهیدن نشأت ایلله «ادبی ربی فاحسن تأدیی»
 بویورمش اولان حبیب ادیمز، صلی الله علیه وسلم افندیز حضرت تریلرجه
 مکارم اخلاق نه درجه لرده مطلوب و ملتزم در. مادامکه لطیف بالعباد
 حضرت تری «وما یرید ظلمنا للعالمین» آیت پر لطافتی مقتضای منیفنجه
 ظلمدن منز و مقدسدر، مادامکه ذات الوهیتک نیابت و خلافتی اجرا
 ایچون قبل رحمانسندن نبی کریم و رؤف رحیم افندیز حضرت تری
 «رحمة للعالمین» اولمق اوزره ارسال بویورمشدر، اهل ایمانک ده ذات الله
 کیی نفسلرینی ظلمدن تنزیه و اخلاقلرینی تهذیب ایتملری مقتضی در.
 ظلم «وضع الشیء فی غیر موضعه» دیه تعریف اولونور. دیمک که
 بر انسان کندیخی ما خلق لهی نک غیرییه وضع ایلله خالقنی طانیماز،
 فطرتی نک مقتضاسنه توفیق حرکت ایتمز سه کندیسنه ظلم ایتمش اولور که
 ظلمک اک بویوکی در، شرک در: ان الشریک لظلم عظیم. لکن ارض
 وسما و ما فیهما نالغ حکمت کیی ذات ربوبیتی تصدیق و تقدیس ایلله دیکی
 حالده خلاصه موجودات و اشرف مخلوقات اولان عاقل انسانه
 یاقیشیرمی که حیثیت و فضیلتی قبل نفسندن بیلوب ده خالقنی، معبودینی
 طانیماسن! اولله بر خالق که بر آن نظر الهیسی منصرف اولسه بوتون
 آدم و عالم هلاک اولور:

قد تنکر العین ضوء الشمس من رمد

وینکر الفم طعم الماء من سقم

حدود الهی تجاوز ایدنلرده حکم منیف قرآن ایلله ظالم درلر. آگاه

ورسالتله ممتاز، اولوالعزم دن بر پیغمبر ذیشاندر. خیر الخالقین حضرت تلی پیغمبر عزیزی اکل مخلوقات اولمق اوزره یار آتمش. جلال قدر و منزلت لرینی «لولاك لولاك لما خلقت الافلاك» خطاب عزتیه اعلا ایتمش. صدر سامیلرینی مناجات حق و دعوت خلقه قابل اولمق اوزره توسیع ایله عنصر شریف لرینی عادتاً بدل مایخلله محتاج اولمایه جق مرتبه لرده لطیف قیلمش. بز ناصل اولورده او پیغمبر عالی تبار و شب زنده دار افندیز کی اویله صباحلره قادر عبادتله، ذکر و فکر ایله مشغول اولابیلیریز؟ اویومایا جقمی یز؟ روحزك غداسنی ویرمیه جکمی یز؟ صباحلری ایرکن قالقوبده ایشمزله کوجمزله اشتغال ایدرک تدارک معیشت قیدنده بولونمایه مجبور دکلی یز؟ ابرارک حسنائی مقرینک سیئاتی مثابه سنده در. عابدلر کناهدن توبه، عارفلر عبادتدن استغفار ایدرلر. بز «والذین یستون لربهم سجدا وقیاما» آیت کریمه سیله موصوف و ممدوح کیریا اولان انبیاء و اولیا ایله هیج قیاس می قبول ایدر یز؟

کار پا کازرا قیاس از خود مکیر

کرچه ماند در نوشتن شیر شیر

اوت! حقکز وار. بز اونلر کی اویلا ماز. فقط کتاب عزیز مزده (کتاب موقوف) دیه اقامه سی فرض عین اولان بش وقت نماز مزنی اولسون جماعتله وقتنده ادا و فریضه عبودیت مزنی ایفا ایدیه بیلیریز آ. یکرمی درت ساعتده آنجق بر ساعت قادر آزر برمدتک یارادانمزه تخصیصی چوقیدر؟ بیت الله اولان جوامع و مساجد شریفه بی اعمار ایتک یوقیدر؟ بر کیمسه جماعته دوام ایتیه یوبده جماعتدن مقصود اولان اتحاددن آیریلیرسه دیندا شلرینک حقوق دینی سه تجاوز ایتمش اولمازمی؟ کنیدیسنی کورن امت محمدی ده کنیدیسی کی بیت الله یوز سور مکدن منع ایتمش دیمک اولمازمی؟ عجبا محراب آللهیدن یوز چویروبده مساجدک خرابنه بادی اولمقدن اشنع بر ظلم می اولور؟ عجبا ناسی بیت الله دن ضمناً منع ایدن کیمسه یه مسلمان دیمک لایق اولور می!

کسی کریتابد ز محراب روی

بکفرش کواهی دهند اهل کوی

ای سینه سی نور اسلام ایله منشرح اولان مؤمن صادق! دین ارباب البانی عند الرسول اولان شیئک قبولنه دعوت ایدر. اگر دینمه ایمانمز، پیغمبر مزه اعتمادمز و ارسه بزنی دارالسلامه دعوت ایدن پیغمبر مزک حج و داعده ایراد بویورمش اولدقلری و صیت لرینی یرینه کتیرلم: اتقوا الله و صلو خمسکم و صوموا شهرکم و ادوا زکوة اموالکم و اطیعوا امراءکم تدخلوا جنة ربکم.

مسلمان اوکا دیرلر که الست بر بکم خطاب عزتی آلآن سمع جاننده طنین انداز اولور. جناب حق کنیدیسنه جبل الوردیدن اقرب بیلیر. بین الخوف والرجا بر حالده بولونور، الله دن او قدار قورقار که

خلقک قورقوسندن و تقاضای نفسک آرزوسندن سالم اولور. سلیم اول حضرت تلی کی.

کرلشکر عدو بود از قاف تاب قاف

بالله که هیچ روی نمی تابم از مصاف

دیه بوتون اعدای دینه میدان او قور. اللهک رحمتندن ده بر در جده امیدوار اولور که بر ولد مکرم کنیدی والد سندن اودر جهرده رحم و شفقت امیدنده بولونماز. (حق جان جهانست و جهان جمله بدن) و فتنجه جسم عالمده حق دن باشقه متصرف حقیقی اولمادیغنه اعتقاد ایدر. واجب الوجود حضرت تلی نک اراده علیه سی تعلق ایتیه دیکجه برشی وجود پذیر اولمایا جقمی بیلیر. اونک ایچوندر که «ولا تقولن لشیء انی فاعل ذلک غدا الا ان یشاء الله» تنبیه الهیسی مقتضاسنجه هر بر فعل و اختیارینی قبضه الهیده مقهور کوروب ان شاء الله دیمه دیکجه یارین شو یله یابا جقم، بویله ایدیه جکم بیلده دیمز. خواجه حافظک: در پس آینه طوطی صفتم داشته اند

آنچه استاد ازل گفت بگو می گویم

دیدکی کی اوی اوزی، سوزی حقکدر. حق ایچون اولمایان گفتار و کرداری کنیدینه حرام بیلیر. حق ایچون یر، ایچر. حق ایچون مشی و حرکت ایدر. حق ایچون محبت و غضب ایلر. والحاصل جمیع احوالده حق ایله اولور. الله محبتی ظاهر و باطنی او قدار احاطه ایدر که عادتاً کنیدیسی بیلده فراموش ایدر. (موتوا قبل ان تموتوا) سرینه مظهر اولور. زنده دلا مرده ندانی که کیست آن که ندارد بخدا اشتغال

مسلمان اوکا دیرلر که حبیب اکرم و اول من اسلم افندیمز حضرت تلینی آناسندن، باباسندن، اولادندن و بلکه عزیز جانندن زیاده سور. اوکان کرم افندیمزک «افضل الاعمال بعد الایمان بالله تعالی التودد الی الناس» حدیث شریفی اقتضاسنجه بی نوعنه محبت و مودتی افضل اعمال اولمق اوزره ابراز ایدر. ایماننده کمال بولمق ایچون کنیدیسنک سووب ایسته دیکی بالجمله اسباب عزت و سعادت بوتون خاندان بشر حقننده لایق کورور. آج دو یورمای، بر مدیونک بورجنی بالذات تسویه ایتیه بی، بر مشکلی اولان کیمسه نک اول مشکلی حل ایدوب اونی کرفتار اولدینی محنت و مشقتدن قورتارمای احب الاعمال بیلیر: ومن یقترف حسنة نزدله فیها حسنا.

مسلمان اوکا دیرلر که سائر لرنده کوردیکی عیوب و نقائصی کنیدی عیوب و نقائصنک عکسی، غیر یلرندن هر نه ظلم کورورسه کنیدی عملنک جزاسی بیلیر. ذوالنون مصری حضرت تلیینه اهالی مصر یا غمور دعاسنه جیقماسنی رجا ایتشلر. مشارالیه همان مصری ترک ایله مدینه منوره یه کیتمش. بوراده مناجاته باشلامش. آرامی چوق کچمه دن یا غمور یا غمش. مصر رحمت رحمان ایله ریان اولدیغنی خبر آلدقندن صوکره عودت ایله مش. عارفک بری بونک سببی حضرتدن سؤال ایدنجه بویورمشلر که قیطلغه سبب کناهکار لقدرد. بر چوق دوشوندیم

مصرفه کنندمدن زیاده کنهاکار کیمسه کورمه دیم . جائز که بوقیطلق
نم یوزمدن اولسون !

مسلمان اوکا دیرلر که دنیایی ملک الموتک حضورنده حاضر برمانده
حکمنده عدا ایدر . بونک ایچون دنیایی ویرسهرلر شاد اولماز . دنیایی
الندن آسهرلر غم چکمز . ثروتی وارسه (ان الملك اليوم لله الواحد
القهار) دینله جک کونک ورودینی ملاحظه ایله ثروتی کنندینه مدار
غرور بیلمز . فقیر ایسه ادانی به تعلق ایتمز . چونکه عاریت بر عمر
ایچون دکمز . نه ایسترسه اللهدن ایستر . نه بکارسه محصول سعیندن
بکمر :

دل اندر صمد باید ای دوست دست

که عاجز ترند از صنم هر که هست .

مسلمان اوکا دیرلر که الله یولنده مالیه ، جائله مجاهدینی اللهک
کنندینه دلالت بو یوردینی الک کارلی بر تجارت اتخا ایدر . « واعدوا
لهم ما استطعتم من قوة » فرمان سطوت بیاننه لیک زن اجابت
اولور . هر بری بر نجم هدایت اولان اصحاب کرامک دین اوغورینه ،
پیغمبر یولسه مالارینی ، جانلارینی فدا ایتدیکاری کیی مالی ، جانی
دینک عزتی اوغورینه ، او پیغمبرک پوستنده اوطوران خلیفه سنک
سعادت یولنه فدا ایتمکدن چکیمز . چونکه شح ایله ایمان بر قلبده
اجتماع ایتمز . مادامکه اول ذات قدیم واسطه فیوضات ربانیه سی اولمق
اوزره ذات اقدس حضرت پادشاهی بی استخلاف ایله تکریم بو یورمه شدر ،
مادامکه پادشاهمز جلب قلوب ملتہ جدآ لایق خدمات مشکوره ایفای
ایچون حق خلافتی ادا بو یورمق عزیمله « ان الله يأمر بالعدل والاحسان »
ارشاد حکیمانه سنی دستور حکمت ، « بر ساعت اجرای عدالت ستین سنه
ایفای عبادندن خیرلر در » مال منیفی تضمن ایدن حدیث شریفی بر مقیاس
عدالت اتخا بو یورمق شدر ؛ بزده وجیه تابعیتی کما یلیق اجرا ایدره ریزده
ان شاء اه خلیفه عالی تبارمز افندیمز « اخیارکم ائمتکم الذین تجوبنهم
ویحبونکم » حدیث عالینک ماصدق شان و شرفی اولور . جناب حقک
لطف و عنایتدن امیدوارز که ذات نجیب شاهانه لرینک ارشادی ، وجود
مبارکلرینک اعضا و جوارحی مثابه سنده اولوب عدل و احسان ایله
حرکتی کنندیلرینه فریضه ذمت و لازمه آداب عبودیت بیان وزرا
و وکلانک اجتہادلرله ان شاء اه ینه دین اسلام عزیز اولور . قلمرو
حکومت سنده لرینک چار اقطاری عهد قریبده « ومن دخله کان آمنا »
تجلیسنه مظهریتله عدل الهی نک یر یوزنده بر تمثال مجسمی اولان
عهد حضرت عمر کیی بر قویونی قورت ییلمه به جک درجه لرده هر
فرد نائل عز حضور و سرور اولور .

عجبا بو کونلری رؤیاده کورسه ک خیره یوزارمی ایدیک ؟ بر طاقیم
جبار عنیدک قانلی اللرندن تخلیص جان و کریبان ایدہ جکیمز کیمک
خاطرینه کلیدی ؟ هر بری « کل حزب بما لديهم فرحون » دیه تفرقه به
دوشن بر حقوق عناصر مختلفه یکدیگر لرینه خصم الد ایکن وطن مشتر
کلرینک سلامت و سعادت بی بالتقدیر ائتلاف واتحاد ایتسینلر ! بوتون
اقوام اسلامیه « دین و ملت ایکسی بر در » اصل الاصولنه باقما یه رق ،
« اذا التقى المسلمان بسيفهما فالقاتل والمقتول في النار » تنذیر نذیرندن

قورقما یه رق بری برلرینک قانلرینی ایچمکده لر ایکن سلا حارینی آتوب
حکومت مشروعه مشروطه منک عدالت ورأفته التجا و دخالت
ایتسینلر ! اسلامیت نظرنده ذاتاً مقدس و مبجل اولان عسکرک
بوتون افراد عثمانیه به تشمیل ایدیلرین ! مسلم و غیر مسلم بری برلرینک
مهربانی اولسونلر ده سلا حبدست حدوده قوشسونلر ! ان هذا
لشیء عجاب .

ایسته فردای حریتدن بری ربمک بزه رأی العین کوسترمش
اولدینی آیتلرندن ، صایق ایسته سنک عدوا حصایه کلز نعمتلرندن
هانکی برینی انکار ایدہ بیلریر ؟ قتل الانسان ما کفره .

امان یاربی ! نه ایدی او ظلم و استبداد ! یار جانمز اولان وطن
نامنی آغزینه آلانک دیلی کسیر . انسان باباسنه بیله امنیت ایدہ مز .
اوله که بیک بلا ایله کچیردیکمز اودوره نحوست حقنده :

امین محو و مکو با کسی که هست امین

دران زمانه مکر جبرئیل امین باشد

دیه بیلریر سیکز ! « یالیت لنا مثل ما وای قارون » تمی حریصانه سیله
حلال و حرام دیمه یوب متصل قاضالری دولدورمق ایچون اولمادیق
مظالم بر اقایان ملاعین استبدادک قانلی اللرندن قور تولمق ایچون یا انصرار
ممالایطاق من سنن المرسلین « دیوب دیار اجنبیه به قاجلی ، ویا « پای
در زنجیر یدش دوستان - به که بابیکانگان در بوستان » نصیحتیه عامل
اولوب اوصنادید استبدادک اک شایع ظلملرینه بو یون ا کمه به مجبور
اولمی ایدی . اولکی حالمزله بو کونکی حالمز عجباً مقیاس تقدیر کله
شیمیدر ؟ اوللری ربع فس ایله ، تیرسته مارقالی شکر چو والی بانطولون
ایله کزن عسکر بو کون شهزاده لر ایله برابر لباس فاخر اکتسا
ایدور . بالجله اسباب عزت و سعادت لری استکمال ایدیلور .
اوللری او رجال سیاست سرقتک اولاد و احفاد و داماد لری
اللرنده طراز عسکری اولان شانلی قلیچمز ایوب او یونجباغنه
دوئمش ایکن بو کون استنبولک فاتح ثانسی اولان محمود شوکت پاشا
حضرتلری کیی حیت مجسملرینک اللرنده وطنمزه کوز دیکن
دشمنلرک کوزلرینه باتیور . اوللری کستانه فیشکی بیله آنامایان
عسکر بو کون آنشلی تعلیملر ، هر تورلو تقدیرک فوقنده قرالار
حضورنده رسم کچیدلر اجرا ایدور . عثمانی قهرمانلرینک لسان
حال ایله :

هان به که لشکر بجان پروری

که سلطان بلشکر کند سروری

دیمک ایسترجه سنه بروضعیت دلیرانه واعدای دینک قلوبنه دهشت
ویره جک بر مهابت غضنفرانه ایله ایفای رسم سلام و احترامی تماشا
بو یوردیقجه کیم بیلیر قوماندان اقدسمز سوکیلی پادشاهمز افندیمز
نه قادر محظوظ اولمشلردر :

دشمن چه کند چو مهربان باشد دوست .

اوللری باجالری توتہ جک دیه ایچلرنده یمک دخی پیشیر یلکدن
منوع و خایجده چورومه به محکوم اولان دوناماسز یکیدن احیا

ایدیلور۔ سو قیات و حرکات عسکریہ یہ ظہیر اولاجق اولان دونامازک احیاسی امرندہ پادشاہدن برکویلوہ واریجہ یہ قادر کوزلرک کورمہ دیکی، قولاقلرک ایشیتہ دیکی بو جوش و خروش ملی بی انسان کورپورده عزیز جانی بیله پادشاہ باشی ایچون ویرہ جکی کلیور۔

ای قلبی حب وطن ایله مزین اولان اهل ایمان! ویرہم۔ دہا مالزک حاجتدن زیادہ سنی ویرہم: علوالہمة من الایمان۔ اللہ یولندہ بذل احسان ایدہ جک اک لایق بریر وارسہ اودہ معاونت ملیہ جمعیتی در۔ آلت حربی یاپان، آتان، آتانه صونان کیمسہ لک: نائل نعیم جنت اولاجقلرینی پیغمبر من خبر ویریور۔ ہانی جنت الفردوسہ وارث اولاجقلر!

اکر بندہ کوشش کند بندہ وار

عزیزش بدارد خداوندگار

اللہم! نہ بویوکسین! نفسلری اوزرینہ ظلم و اسراف ایدن قوللریکی دہ «یاعبادی!» تشریفنہ لایق کورورسین: سنک بر بحربی پایان اولان رحمت واسعہ السبہ کدن قطع امید ایتک نہ بویوک سوء ادبدر۔ سنی سونلری سن دہ سورسین۔ اوت! ہیچ بر طالب یوقدر کہ مطلوبی دہ اونک طالبی اولماسین۔ سکا نصرت ایدنلرہ سن دہ نصرت ایدرسین: ان تنصروا اللہ ینصرکم۔

مکتب بحریہ معلملرندن

صالح احسان

عالم اسلام

النجبی قونقرانس:

شرقك انتباه واستقبالی حقندہ

بروسہ دہ اتحاد و ترقی قلوبندہ

مسلم وغیر مسلم بیکی متجاوز بر جاعت حضورندہ

سیاح شہیر عبدالرشید ابراہیم افندی مضرتری طرفندہ

۱۷ نیسان، ۱۳۲۶

افندیلر، بن روسیہ مملکتک سیریا قطعہ سندہ تابولسکی ولایتی مسلمانلردنم۔ فقط روسلر بزم ولایتزدہ پک آزددر۔ اکثریت تورک عنصری در۔ ایشته او مسلمانلر ایچروسندن یتشمش برامام، فقط عنایت ربانی ایله بر چوق مملکتلری کزمش، دولاشمش، اوتوز سنہ قدر سیاحت ایتشم بر آدم۔

کندمی تعریف خصوصندہ شو قیصہ جہ تعریف ایله اکتفا ایدیورم۔ شیمدی سزہ عرض ایتک ایستہ دیکم شیلر، سیاحتہ انسانندہ کوزملہ کوردیکم ویا قولاغملہ ایشتہ دیکم شیلردن اک زیادہ نظر دقیمی جلب ایدنلردن بعضلری در۔ اورویا سیاحتمدن برشی سویلہ میہ جکم۔ زیرا اورالرہ کیدوب کلن، اورانک احوالی بیلن

پک چوق۔ شرقہ عائد اولان سیاحتمدن سویلہ جکم کہ بز شرقیلر ایچون شرق احوالی دہا مهم و دہا لازم در۔

«شرق» و «غرب» اسملریلہ - کرک شیمدیکی مسلمانلر اولسون، کرک خرسیتیانلر اولسون، کافہ سی - بتون شواقوام... ہر نہ قدر اورویا، آسیا دیہ تفریق اولونیورسہ دہ، اصل اک مشہور و متعارف تقسیماتنہ کورہ... «شرقیلر»، «غربیلر» دیہ ایکی یہ تقسیم اولنور۔ غربیلر ایچندہ اکثریت خرسیتیان در، مسلمانلر وارسہ دہ آزددر۔ شرقیلر ایچندہ ایسہ انواع ملت وارددر؛ مسلمانلر، خرسیتیانلر، مجوسیلر، آتشپرستلر، بتپرستلر... بی نہایہ۔ ایشته ہم سویلہ جکم، شو شرقیلرک احوالہ دائر در۔

بواسم، بو «شرقی، غربی» دیہ زبازد اولان تقسیم، تفالہ شایانددر: غربیلر قانون طبیعت ایجابجہ غروبہ محکوم، شرقیلر دہ طلوع ایلہ مبشر در۔ اونک ایچون غروب ایدہ جک اولاندن بحث ایتمکدن ایسہ، طلوع ایدہ جکدن بحث ایلک دہا مناسب و فائدہ لیدر۔

شرق ملتی، ہر نہ قدر اسمی شرق ایسہ دہ، ملل جدیدہ دکلددر، اسکی ملتاردن در۔ مدنیت شرقدہ دہا اسکیدن موجود ایدی۔ شرقیلرک واصل اولمش اولدینی مدنیتہ غربیلر آنجق یکی یکی واصل اولمشلرددر۔ ہر فندہ و ہر صنعتدہ بو کون شرقدہ اولان آثار ترقی و نفاست قدیمہ او قدر مشہور در کہ غربیلر بو کون اوکا قیمت تقدیرندن عاجز درلر۔ حالبوکہ بونلر بشیوزسنہ، بیک سنہ مقدم کچمش صنایعددر۔ اوصنایملر، او آثار نفیسہ شرق ملتک من القدیم استعداد تاملری اولدینغی اثبات ایتشم و ایتمکدہ در۔ فقط بوصوک و قتلردہ شرق ملتہ، بر غفلت در دیہ لم، یا خود من طرف اللہ کلش بر حال در کہ ہیچ کیمسہ معنی ویرہ من؛ ایستر شرقک مسلمانانی اولسون، ایستر خرسیتیاتی، ایستر مجوسیدی بر انحطاطہ او غرامشدر۔ فقط بوانحطاط زائل اولغہ باشلامشدر۔ شرقدہ عن قریب بیوک بر انتباه و ارتفاع کورولہ جکدر۔ مادام کہ شرق بر طلوعدر، او ارتفاعدن ہیچ شہبہ سز خالی اولمایہ جقدر۔ مقدمہ سیدہ شیمدی باشلامشدر۔ اقصای شرقدہ ژاپونیا کندیشنہ (نیچون) تعبیر ایدیور، کہ طلوع ایتشم کونش معناسنددر۔ حتی ژاپون چوجقلرندن بری واردی، ہم معیتدہ خدمت ایدیوردی، او چوجق بر کون بروسلہ مناقشہ یہ کیریشدی، اوصرہ دہ دیدی کہ: (نیچون) طلوع ایتمکدہ اولان کونشدر، روس ایسہ بر داملہ توکوروک در۔ کونش طلوع ایدنجہ توکوروک نہ اولور؟ بالطبع قورور، محو اولور، دکلی؟..

دقت ایدیور میسکز، اون ایکی یاشندہ بر ژاپون چوججی دارالفنونی اکال ایتشم بر آدمہ، بروسلہ قارشی بویلہ معنیدار برسوز سویلیور۔ ایشته بوسوزی سویلتن شرقک او پارلاق استقبالی در۔

بواستقبال تمامیلہ ژاپونیا دہ کورولمش و غایت پارلاق صورتدہ ترقی ایتشم و ایتمکدہ در۔ بونک ایچون شرق علمندن، ملتہ فرح ویرہ جک کونشک طلوعندن سزہ بر آز معلومات ویرہ جکم، کہ بونلر نصل ترقی ایتدیلر و ایدیورلر، مسئلہ سی شایان تدقیق بر مسئلہ در۔